

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК 11. Ч. 126. Джерсі Сіті, Н. Дж., середа, 30-го червня 1943.

No. 126. Jersey City, N. J., Wednesday, June 30, 1943.

VOL. 11

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЗМІНА В ХАРЧОВІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

УСТУПИВ ЧЕСТЕР С. ДЕЙВИС; НАЗНАЧЕНИЙ МЕРВИН ДЖОНС

ВАШІНГТОН, Д. К. — З драматичною швидкістю прийшло до персональної зміни в харчовій адміністрації. Іменований шойно перед трьома місяцями президентом Рузвельтом адміністратор харчів Честер С. Дейвис, зрештою звільнений з свого становища. Він вислав до президента лист з оправданням свого кроку. За причину подав, що він не вірить, щоб харчові субсидії могли стримати інфляцію. Тому він радить президенту завести відповідні податки і ошуканість при нагоді змін ціни харчів взад. Крім цього Дейвис написав президенту, що харчовий адміністратор має велику відповідальність, але не має повної влади ділянки. Отже він просить звільнити його з становища, але аж в половині липня, коли то він складе план харчової продукції на 1944 рік.

У відповідь на те президент вислав Дейвисові листа з безпосереднім прийняттям резигнації. Як мотив такого кроку подав президент те, що до ділянки треба теж віри в свою справу. Водночас проголосив президент іменування судді Мервина Джонса новим адміністратором харчів. Це той самий Джонс, що був перед місяцем президентом мінародною харчової конференції в Гат Спрингс, Ва.

ТОЧНИЙ „ЕР ВОРДЕН“ АРЕШТОВАНИЙ ЯК НІМЕЦЬКИЙ ШПИГ

БРУКЛІН, Н. Й. — Ернест Фридрих Леміц, що був примірним повітряним опікуном на Стейтен Айленд, дістався до тюрми в Брукліні після того, як Федеральне Бюро Інвестицій відкрило його діяльність як німецького шпіга упродовж американсько-німецької війни. Леміц має гарний дім над морем в Тамкінсвилі на Стейтен Айленді, дільниці міста Нью-Йорку. Звідтам він слідив рухи торговельних кораблів, що пішли з набором під конвоем. Про ці рухи звідомляв німецькі військові агенції в Європі. Він теж приймав до свого дому на мешкання моряків, що хвилино перебували в околиці, коли їх кораблі наладували товаром. Від них довідувався різних подробиць про рухи кораблів. Ці відомості він пересилав тайним письмом німецьким агентам. Арештований, признався до вини, а федеральний прокуратор зажадав за його випущення 50,000 дол. кавції.

ПРОТИСТРАЙКОВИЙ ЗАКОН УХВАЛЕНИЙ, АЛЕ В КРАЙСЛЕРА СТРАЙКУЮТЬ

ДІТРОЙТ, МІШ. — Ще не застигло чорнило на написання протистрайкового федерального закону, а вже 2,200 робітників у автомобільній фабриці Крайслера в Гайленд Парк вийшли на страйк. Правда, не за вищу плату, але для протесту проти поведінки компанійних настановників в фабриці. Урядові місцевому відділу юні Злучених Автомобільних Робітників таврують цей страйк як неodobрений юнією.

СЕНАТ УХВАЛИВ БУДЖЕТ ДЛЯ КРАСВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ МОЛОДІ

ВАШІНГТОН, Д. К. — Федеральний уряд плянував зліквідувати агенцію, створену з приходом до влади Нового Розділу, звану під іменем Нешенел Ют Адміністрейшен. Спільна Економічна Комісія поробила відповідні пляни для ліквідації. Але сенат 41 голосами проти 37 рішив цю агенцію затримати і призначити для неї бюджет у висоті 47,800,000 дол. Для пояснення сказано в ухвалі, що ця агенція є „есенціональною для ведення війни“. Дискусія була така завзята, що на 7 годин спинено наради над законопроектом про постачання матеріалів для армії з видатками близько 72 біліони доларів.

Ч. Е. НЬУТОН ДИРЕКТОРОМ КОПАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ

ВАШІНГТОН, Д. К. — Секретар внутрішніх справ Гарольд Л. Кіс подав до прилюдного відома, що Директором Копальних Операцій назначений Чарлз Слбрідж Ньютон, теперішній президент залізничного підприємства Чезепик енд Огайо. У той спосіб Кіс позбудеться клопоту із копальнями, що їх перебрав уряд під адміністрацію з нагоди майнерських страйків.

ВИРОБЛЯЛИ НЕБЕЗПЕЧНІ КУЛІ ДЛЯ СОВЕТІВ, ПОПАЛИ В ТЮРМУ

НЬЮ-Йорк, Н. Й. — У Гіксвилі, Л. Ай., арештовано урядовців фабрики амуніції за те, що вони підробляли кулі і вислали їх до Советів. Совети замовили у фабриці знання під іменем Дейрі Компані амуніцію. Фабрика підроблювала кулі в той спосіб, що вживала деяких вистріляних частин з новими. Кулі стали небезпечними для того, хто стріляв. Про це переконалися на вправах воєнків у Канаді. Кулі, замість тнати вперед, вибухали в торошили голови воєнків. Під суд поставлено Смівермана і трьох інших урядовців.

Не Стане Вчителів, бо Йдуть на Вищі Заробітки

ІНДІАНОПОЛІС, ІНД. — На конвенції Краєвого Виховного Товариства, з 1,500 учасниками, виявилось, що в осені треба буде знайти 100,000 нових учителів в школах. Такого запотребування ще не було ніколи в історії Америки. Це уже відібється на вартості науки, а з тим і на освіті молоді. По школах звивають багато клас, бо не стало вчителів. Учителі пішли за вищу плату до військової продукції, а школу лишили кому мога. Нових кваліфікованих сил обмаль, отже треба приймати когонебудь.

ПОБІР БАТЬКІВ ВІДЛОЖЕНИЙ ДО 1. ЖОВТНЯ

НЬЮ-Йорк, Н. Й. — Батьки, що заняті в військовій індустрії, а на підставі закону мають піти до армії, можуть покинути ще остати на своїх становищах при праці. Їх не візьмуть до війська перед днем 1. жовтня. Про це повідомив місцеві поброві бюра полк. Артур В. МакДермот, директор поборової служби ньюйорської округи.

ВИЛИВАЛИ В КАНАЛ СВІЖЕ МОЛОКО, БО НЕ ЗНАЛИ, ЩО З НИМ РОБИТИ

НЬЮ-Йорк, Н. Й. — В ньюйорській округі настала криза в молочній промислі. Внаслідок посухи не стало для худоби паші, а через те брак молока. Шойно липень, а вже виглядає, начеб це був серпень. А шойно перед місяцем в горішній частині стейту Нью-Йорк виливали молочні підприємства тисячі галлонів молока в канал, бо не знали, що з ним зробити. До міст не було чим його доставити, а сусідні фабрики для перерібки молока мали забагато матеріалу. Тепер фабрики, що перероблюють молоко на порошок, потребують тусаму кількості свіжого молока, а для міських консументів його замало.

ПЛЯНУЮТЬ БІЛЬШУ ПЛАТУ ДЛЯ ВОЯЦЬКИХ РОДИН

ВАШІНГТОН, Д. К. — Управа армії та флоту приготувала новий проект платні для воєнських родин, коли батько пішов до війни. Жінка воєнка з однією дитиною, малаб дістати 68 дол. місячно, замість дотеперішніх 62 дол., а за кожну дальшу дитину по 11 дол., замість дотеперішніх 10 дол. Жінка без дітей діставалаб дальше по 50 дол., з того з платні чоловіка йде 22 дол., а скарб додає 28 дол. Кошти утримання дитини перебирає уряд.

Приготовлено Аліантами Різни „Несподіванки“ для Ворога в Часі Інвазії Європи

З ЗБРОЙНОГО ВИШКОЛУ ДЕСЬ В АНГЛІЇ. — Англійські та американські війська, що вже готові до наступу на Європу під сіварітським зброєм, звиваються в Європі, як заповідають, з деякими „несподіванками“, про які німіці ніщо не знають. Північ та опаширені воєні наступатимуть змаррами і з деякою „тайною“. І то з такою лискавочною швидкістю, що здивує винахідників „блшкіругу“. Підчас інвазії Європи Аліанти будуть боротись вживаючи нового типу повзів і нової тактики. Нові повзи випробувано з німецькими, що їх забрали по розгромі німців в Північній Африці. Випробувано теж діляння німецьких проти-тенкових гармат. З цього виходило, що боротьба в Європі буде дещо інакша ніж ті, що були досі.

НІМЦІ ДАЛІ РОЗГОЛОШУЮТЬ, ЩО „АЛІАНТСЬКА ІНВАЗІЯ БУДЕ НЕВДАЧНА“

БЕРН (Швайцарія). — Фактом є, що нервовий настрій німецького населення дуже піднесений тим, що треба надіятись кожного дня інвазії Аліантів. Та найбільше є захитане довіра до держав „Осі“ в тих краях, що їх націсти загарбали силою. Це зачинає таки дуже непокоїти нацистську владу. Осць тим дається пояснити те, що тепер вона сама публично розголошує, де і скільки є німецького війська, згадуючи за такі краї як Норвегія, Голандія, Бельгія, Франція, Балкан. Нацистська пропаганда подає, що ті війська добре вишколені та заосотрені в нову зброю, „про яку ворог ніщо не знає“. Ще далі кажеться, що є стільки війська, що тепер треба звільнити з служби до 1,700,000 воєнків.

ПРОБУЮТЬ ДАЛІ СКРІПЛЯТИ „ОБОРОННИЙ ВАЛ“ ПЕРЕД ІНВАЗІЄЮ

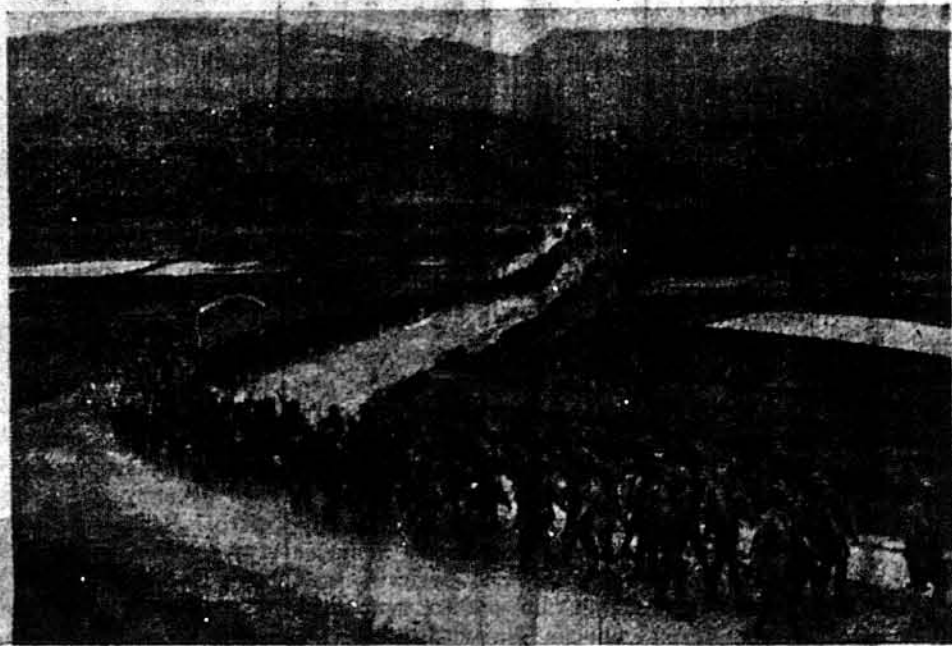
ЛОНДОН. — З підпольних джерел на європейському континенті доносять, що Німеччина стягає 50 дивізій війська з советського фронту на Захід. Крім того зсамої Німеччини йдуть на захід ще дальші скріплення. З Стокгольму доносять, що німіці переконані, що інвазія Європи зачнеться уже цієї суботи.

АЛІАНТИ ВЗИВАЮТЬ ФРАНЦУЗІВ БУТИ ГОТОВИМИ ДО САБОТАЖІВ

ЛОНДОН. — Офіційний аліантський заклик, звернений до французів, зістав висланий з радювої стації в Північній Африці. В ньому кажеться тим, що є заняті при транспорті, щобі були готові, як тільки прийде сигнал, нищити локомотиви та інші засоби комунікації.

СОВЕТСЬКІ ДИПЛОМАТИ МАТИМУТЬ УНІФОРМИ ЯК ЇХ МАЛИ ЦАРСЬКІ

ЛОНДОН. — Совети заводять ще одну зміну, що є поворотом до давних царських часів. Ото советські дипломати, яких поділено на 11 ранг, носитимуть тепер ще й уніформи. Значить, що одні тільки Злучені Держави матимуть дипломатів у цивільних одягу.

КИТАЙСЬКІ РЕЗЕРВИ. — Цєю частиною бурмаського шляху машерують на поля бою китайські резерви на допомогу своїм землякам, що воюють над рікою Салвіном.

АМЕРИКАНСЬКІ СУБМАРИНИ ЗАТОПИЛИ ВІСІМ ЯПОНСЬКИХ КОРАБЛІВ ВКЛЮЧНО З КОНТРОРПЕДОВЦЕМ

ВАШІНГТОН. — На водах Пацифіку і Далекого Сходу затопили американські підводні судна знову більшу кількість японських кораблів. А то затопили вісім, а три ушкодили. В тому є один контрорпедовець та два більші воєнні кораблі, між якими є один більший для перевозу війська. Комунікат маринарки подає далі, що від часу Перл Гарбор затоплено або ушкоджено американськими субмаринами 269 японських кораблів. В тому є: 190 затоплених, 29 можливо затоплених, а 50 ушкоджених. Далі кажеться, що повітряні атаки на японські позиції продовжаються на обидвох кінцях Пацифіку, бо було сім повітряних рейдів на Кіску на Алевтських островах на півночі і 6 рейдів на Полудневий Пацифіку.

АМЕРИКАНЦІ БОМБАРДУВАЛИ ДВА ГРЕЦЬКІ АЕРОДРОМИ

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Дев'ята Повітряна Сила Злучених Держав, що знаходиться десь в Середньому Сході, атакувала два летунські поля, що є в руках нацистів, а положені всього кілька миль від Атен, столиці Греції. Це є аеродроми в Елевзіс і Гасані, де понищено гангари, будинки та склади газоліни. Американці не втратили ні одного бомбера, хоч на них напала ціла хмара німецьких літаків. Крім цього летуни скидали летючки з промовою президента Рузвельта, в яку він говорив про заслуги Греції в цій війні з нагоди передачі грецької флотії воєнного корабля. Це був перший американський налет на Грецію.

БРИТАЙЦІ ДАЛІ НИЩАТЬ НЕАПОЛЬ

КАІРО. — Британські бомбери знову гудуть над Неаполем, що є центром для італійських достав на Середземному морі. Британцям було легко орієнтуватись, бо Везувій бухав вогнями і був для них таким чинном добрим провідником.

АМЕРИКАНЦІ ЗНОВА В СЕН НАЗЕР

ЛОНДОН. — На протязі чотирьох днів бомбардували американці трьома наворотами Сен Назер, а інша група Літаючих Фортець вдарила в Боман-де-Рожер. Сен Назер це база для німецьких підводних суден. Американці бомбардували її досі вже дев'ять разів. В останніх налетах втратили американці вісім бомберів, але вислід налетів був „добрий“, як каже комунікат. Американці знищили теж поважне гніздо німецьких бойовиків, що пробували зводити з ними бій у повітрі.

НАЛІТИ БУДУТЬ ЗБІЛЬШАТИСЬ

ЛОНДОН. — Американська повітряна команда заповідає, що американські налети на Європу зростуть в наступнім місяці на 45%.

БРИТАЙСЬКІ ВТРАТИ В ПОВІТРІ

ЛОНДОН. — Відколи Велика Британія зачала нищити Рурську область, себто від весни, вона втратила біля 4,000 витренованих летунів і 562 бомберів різного типу і різної величини. Це є за час від березня цього року до минулої суботи, себто до часу коли нищення Рuru дійшло до найвищого шебля. Британці обраховують, що понесені ними втрати не є великі в порівнянні з тим, що вони осягнули. При тому подається докладний опис тої шкоди, яку завдано різним промисловим центрам Німеччини, що положені в Рур.

СУМНЕ 60-ЛІТТЯ ЛЯВАЛЯ

БЕРН (Швайцарія). — З Віші доносять, що гам святкували тільки „найстарші й найближчі“ співпрацівники Ляваля його 60-літній уродини. Інші „співпрацівники“ є в концентраційних таборах. Ляваль, як кажуть, зачав карієру як крайно лівий, дуже близький до комуністів, а підчас першої світової війни був тим, що був за якнайскорше замирення з Німеччиною, в якій то ціни навіть іздив тоді до Швайцарії, щобі там стрінити німецьких емісарів.

ЗНИЩИВ ШІСТЬ ЯПОНСЬКИХ БОМБЕРІВ

ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПОЛУДНЕВІМ ПАЦИФІКУ. — Лютенант Корей Шубин з Пітсбурга вставився в повітряній битві з японцями, що розвіглася дня 16 червня на Гвадалканал, тим, що сам один знищив у бою шість японських Зеро-бомберів. Має тепер 26 років, а літав уже, як йому було всього 13 років.

100,000 ЛЮДЕЙ ЗГІНУЛИ В ОБОРОНІ ЛЕНІНГРАДУ

ЛЕНІНГРАД. — Генрі Шапіро подає в Нью-Йорк Таймс, як живеться в Ленінграді, а зокрема, як це місто видержувало німецькі наступи, що тривали місяцями як день так ніч. Каже, що при обороні міста згинувало до 100,000 людей цивільного населення.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрій оголошення хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

Table with subscription rates: PEREDPLATA (Prepayment) and SUBSCRIPTION RATES (Subscription rates) for various durations and regions.

Президент, Конгрес і Проти-Страйковий Закон

При кінці минулого тижня розігралася в політичному житті Америки одна з найцікавіших драм. Конгрес ухвалив законопроект проти страйків, до котрого додав ще низку постанов проти юній.

Розіграна драма блискавкою освітила політичну ситуацію краю. Передовсім розкрила ризку суперечність між федеральною адміністрацією й головним законодавчим тілом краю, конгресом.

Президентове вето показало президента як прихильника робітничих юній, як таким його виявляла його дотеперішня політика.

У менше прихильних світлі виходить конгрес. Правда, він зробив те, що він уважав за потрібне, не оглядаючися на адміністрацію, але зробив він по своїй думці, яка не має багатого розумних підстав.

Найприкрішу лекцію зо ситуації мусять витягнути все таки робітничі юнії, бо нині не підлягає найменшому сумнівові, що якби не вперте завзяття президента майнерської юнії, то не було би нині цих різних обмежень юній, які вводить закон Конелія й Сміта.

ЗМІНЕНІ РОЛІ

Щоб не казати про воєнне положення в Європі, а так є, що Гітлер перестав бути стратегічним „дирігентом“. Бо ніхто з Аліантів не ломить собі сьогодні уже голови над тим, куди він кине свої сили, де значе нову літню офензиву.

Бомбардування німецьких та італійських промислових центрів і комунікаційних шляхів це те саме, що в борців кидання об землю, шоби противника ослабити, а то й пригрозити. Це вступ до властивого наступу і остаточного удару.

Що правда, мовчать і Аліанти. І саме ця мовчанка є багато значуча. Вона може означати новий грім і лоскіт, продовження цього, що зачалося в Північній Африці, бо Аліанти є тепер панями ситуації.

білоруський Полоцьк це все області від найдавніших часів у національному розумінні — руські, себто вони нібито були Русю, так само як українське полудне держави.

Ось так в розмірно короткім часі маємо в Європі зовсім змінену ситуацію. Аліанти вправді там ще не є, але вони керують її судьбою. Гітлер ще там далі держити під своїм чоботом міліони, але сам є тепер у більшому страху ніж ті поневелені, яких він ще може мучити, використовувати і добивати.

Літ, себто в тій редакції старої літописи, що по думці істориків повстала на московській півночі, як теж в списку Іпатським, себто в українській редакції Повісти Времених Літ.

Проф. Микола Чубатий.

В Якім Значінню Уживалося Імя "Русь" у Давнину?

І. Які племенні області у давнину були Русю, а які Русю не були?

У літописи не раз і не два назва Русь уживається також у етнографічно національному розумінню, без додатку земля — держава, і тоді виразно Русь — Україна протиставляється тим областям, що в такому розумінню Русю не були.

Нерідко тенденційне накручування історії Сх. Європи старається представляти справу інакше, що немов московський Суздаль чи Смоленськ, чи

Літ, себто в тій редакції старої літописи, що по думці істориків повстала на московській півночі, як теж в списку Іпатським, себто в українській редакції Повісти Времених Літ. Що Русь це тільки нинішня Україна, підкреслене виразно також у самостійних літописних записках Великого Новгороду, у так званій Першій Новгородській Літописи.

ГРИГОРІЯ КВІТКА-ОСНОВЯНЕНКО

ЩИРА ЛЮБОВ

15)

Помовчавши, Олексій так сказав: „Знаю, що ви є чесна душа і що не розказуєте, усьому воно правда! Ви не такий, щоб познуцятись над дівкою, а ще більш щоб погубити її. Вірю, що ви так полюбили мою дочку. Вірю як отець, що йому і нема і на світі нікого кращого, як його дочка. Як би я був інший батько, то може зрадувавсь, що моя дитина, моє родження, буде благородна і рід мій буде панувати. Як положився таке: кого Галочка сама полюбила, за кого похоче, то і мій зять. І тепер я проти її волі не піду. Далєбі. Семене Івановичу, що вона мені про вас ще нічого і не говорила. Я сам тільки зо вчорашнього дня заприятів за вами обома щиро, та й її не питав і від неї не чув. А бачу, що вже ви собі поговорили об усіх. Так нехай же“

любите. Однаковісінка в нас душа один до одного. І колиб я вам була рівня, я зразу, не думавши, кинулась би до свого щастя; а то... — А що ж то? спитав Олексій: кажи, доно, усе, що знаєш; я послухаю і розсуджу між вами, чи до діла твої речі. Тут вже Галочка прийнялася говорити, а Семене Іванович став поодаль і знай сльози витирає. Галочка розказала усе те, що і Семену Івановичу говорила: за чим і через віщо не можна їй йти за нього, і що, коли її так любить, так і сам не схоче, щоб вона через нього страждала. Аж поцілував її у голову Олексій, вислухавши усе; далі і сказав: „Доню! мила моя дитино! Я тебе знав і не боявся нічого. Тепер підні собі у світлицю; мені треба з Семеном Івановичем переговорити по своїому, як є я отець свій дитині. Ти знаєш мене, Галю, то і не журися ні об чім“. Галя вийшла з хати, певно надіючись на батька. — Семене Івановичу! сказав старий. Як Галочка душі у вас

не чує, люблячи вас, так вона тільки об вас і вбивається, а об собі і не думає. Так я, будучи її батьком, довжний об її і об собі подумати. Вийде вона за вас, а місяць, другий не пройде, як ми її побачимо на столі!... — „Від чогоб це так?“ спитав Семене Іванович. „Я її буду зберігати, пилінці не дам впасти на неї, від усього захищу її...“ — Ви так. Ви будете її любити і шанувати. Так люди зідять її своїми язиками! Вона в них з мужиком не вийде. І сяка і така, і через це і через те він її узяв; навязалася на нього, треба було покрити трих!... А ви, Семене Івановичу, грамотні, знаєте усе, знаєте, як важко чоловікові терпіти і переносити худу славу безпричинно! Знаєте і те, що коли про чоловіка пройде дурний слави хоч крапелька, то вже і через цілий вік її не забуде. А у женському полу це і гірше! Як же буде йти, мої дитини, що чиста і непорочна у цім ділі як голубиця? а сьогодні — ножем у серце, завтра — у туж язю... надовго її

стане?... І сплакнув сердешний Олексій. — „Ми сами відчураємося від людей. Будемо жити одно для одного, не знаємо нікого! Таке життя благочестиве, святе, щасливе...“ — Правда ваша. Житиме у любові, у своїому щасті. Бог благословить вас діточками, такими, як і мене нагородив дочкою, на нову вам радість і на втіху... Еге, тут замісь того, щоб матері — я нічого не кажу про вас, я тільки про моє родження — матері веселитися діточками, їм ніде від людських язиків проріткати не буде. Усі на них пальцями штрикатимуть, усі зашиплять: „мати їх з мужичого роду, ніщи, сякі-такі уся рідня, і діти її такі будуть“. Усі будуть їх жахатися, шуратися, поприкати тим, у чім вони і не вивуаті. А кюво це матері? Через них, через дітську славу вона держиться на світі; щоб їм добро було, вона готова на усяку муку, все перетерпить, душу свою віддасть... (Далше буде)

в половині 12-го століття зачислялися до Русі. В Іпатській Літописі під 1147 роком широко розповідається про конфлікт в лоні київської митрополії на тлі залежності її від царгородського патріярха. Українські єпископи недовголітнім тим, що царгородський патріярх настановляв київський митрополитом все якогось грека поставили на соборі в Києві 1147 поставити в митрополити українця Кліма Смолятича проти волі патріярха. Українська церква незалежності від Царгороду, проти чого протестували тільки два єпископи споза України, як тоді казали з споза Русі. Ними були єпископ новгородський та смоленський, обидва з нинішньої московської області. Новгородська Перша Літопись (рік 1149) згадує, що Кліма поставили митрополитом тільки „єпископи Руська Область“. А тими єпископами „Руської Область“ були: єпископ чернігівський, білгородський, переяславський, юр'євський, володимир-волинський. Року 1149 істнує в розумінню новгородського літописця Руська Область, себто ціла Україна це без Галичини.

Вже в 13-тій столітті й Галичина є Русю, бо згадуючи про одну битву між галицькими військами та суздальськими літописи на початку 13-го століття каже: „І стрігося Русини со Суздальцями“. Знається вже Галичина є вже теж Русю, а московський Суздаль не є Русю. Та не тільки свої це так розуміли, але теж чужі. Пальська канцелярія в роках 1207, 1214 і в наступних Галичину все називає Русю, її князів князими Русі, натомість суздальських князів тільки князими суздальськими „дукс суздальєнзіс“. Тим способом вже в 13-столітті прастара назва колись самої Київщини Русь поширилася вже на цілу Україну і стала назвою тільки України. Назва Русь в тім часі стає теж назвою для Карпатської України, а Карпати це руські гори „Альпєс Рутенорум“. Стаюся це якраз тоді, коли також перший раз в історії (кінець 12-го століття) з'являється новочасна назва українського народу „Україна“.

Назва Русь в 14-тій та в наступних століттях поширюється також на Білорусь. По наїзді татар московські землі зовсім перестали брати участь в житті давньої „Руської Землі“, себто давньої київської держави, навіть як конкуренти України. Московські землі під важким татарським ярмом об'єднані около нової столиці Москви дістають спільну назву Московщини, що повторюється щораз частіше в 14-тій столітті, стаючи згодом на протязь мало не повних 400 літ офіційною назвою московської держави та московського народу. Західний світ, уживаючий латинської мови, не називав тої держави інакше як тільки „Московія“ та все виразно протиставляв не-московській Русі.

Відділені від Московщини муром татарського володіння області України та Білорусі входять в склад союзнаї польської - литовської держави та наближуються до себе. Мало це такий наслідок, що національна назва України Русь пересувається також на північний захід. Пограничні білоруські землі на північній Польсю в 14-тій столітті зветься Чорною Русю, а в 15-тій столітті з'являється вже назва Біла Русь, але як локальна назва областей в доріччі Західної Двини, частіше одначе для всіх білоруських земель засвоюється спільна назва Русі для України та Білорусі.

Мабуть не має сумніву, що майже впродовж двіста літ, від половини 15-го століття до першої половини 17-го століття відбувався дуже інтензивний процес національного об'єднання українців та білорусинів в одну націю не тільки спільною назвою Русі, але також спільними інтересами політичного, суспільно-економічного, церковного й культурного життя в союзній польсько-литовській державі, однак ворожо наставлений до православної українців, як теж білорусинів. На переломі 16-го та 17-го століття єдність між Львовом та Вільном була не менше тісною як між Львовом та Києвом. Наприклад, в добі релігійної боротьби поміж прихильниками та противниками релігійної злуки з Римом лінія поділу обидвох ворожих собі таборів перетинала український та білоруський народ, який чи противився їй, чи не ви-

ниці серед своїх сторонників. Замітне теж, що не тільки в дома, в Україні та Білорусі, вживається спільної назви Русь, але також за границю ці нині два народи, називала спільною назвою русинів, в латинській мові назвою укюво колись палської канцелярією „Рутені“, при тогочасній назві для Московщини „Московія“. Годі напевно сказати, але відноситься вражіння, що колиб не любинська унія (1569), яка виділила цілий український народ з литовської держави та влучила до Польщі і тим самим поставила обидва народи в окреме політичне положення, цей процес був би мабуть довод до створення одного народу із нинішніх українців та білорусинів.

Як далеко істнувала духовна єдність між українцями та білорусинами навіть що за часів Богдана Хмельницького видно з того, що Хмельницький ставив собі як дальшу ціль о-свободження також Білорусі. Він був навіть вивсел на Білорусь полк. Золоторенка зі загоном козаків, який хвилює навіть окупував Вільно. Всеж таки окреме життя українців й білорусинів в двох хоч союзних державах, Польщі та Литві, поволі відножало ті два народи, а рівночасно й новочасна друга назва українського народу „Україна“ стає саме тоді щораз популярнішою. Загальною вона стає відколи Московщина присвоїла собі стару назву українського народу Русь.

Московщина присвоює собі стару назву українського народу — „Русь“. Московські князі, вже починаючи від Івана Калити (половина 14-го століття), поставили собі плян здобувати для московської держави українські та білоруські землі давньої „Руської Землі“, користуючи з їх недоволення польськими володінням. Тому від часу до часу прибувають собі московські князі (а потім царі) до своїх предковезних титулів також титул володарів Русі, на що ніхто поза Московщиною не звертав уваги, бо цілий світ знав Московщину під її власною назвою.

Та як Хмельницький віддав Україну під московський протекторат, нове ім'я Русь та Малої Русі на означення Московщини та України стає дуже часто у московських документах. Дюперва Петро Великий, по здавленню визвольного українського повстання під проводом гетьмана Мазепи, накреслюючи великий плян завоювання усіх українських та білоруських земель, що були тоді під Польщею, наказав Московщину переіменувати Росією (грецька назва Русі), а своїх підданців з москвичів на „русских“. Зробив це для баламучення українців, яких Петро В. не хотів вважати окремою нацією, та для введення в блуд заграниччя.

Ця доволі дивна зміна, з виразно завойовницькими плянами викликала за кордоном навіть спротив. Чужосторонні дипломати та преса вживали довший час старої назви Московія, видаючи у новій назві „Росія“ нічого друге, як російську охоту підбюю. Цар видав навіть свої дипломатам інструкцію підкуплювати чужих журналістів та дипломатів, шоби стали уживати нової назви „Росія“ на означення Московщини. Аж десь від половини 18-го століття назва Росія на означення Московщини стає у світі загальною вживаною.

Всеж таки стара назва „Русь“ на означення українців та білорусинів зберегалася серед західних сусідів тих двох народів — серед поляків та литовців. Вона як стара консервативна назва українського народу лахавалася теж на західно-українських пограниччя; доволі довго в Галичині, а до наших часів на Лемківщині та в Карпатській Україні. Нині ця назва викликує тільки непорозуміння з ново-присвоєною собі назвою москалів „русский“, „Росія“; тому тепер нею радо послуговуються комуністи для введення темних українців в блуд.

(Кінець).

Висліди Аліантської Війни Нервів по Європі

Через п'ять уже місяців ведеться проти Італії кампанія нервів, котру фашистські коментатори люблять називати „касаблянським застрашуванням“. Тепер війна нервів, як кажуть ці коментатори, переходить уже в останню фазу, бо до самої інвазії.

Признають це вже й самі італійці, додаючи при тому нушту потіху, що мовляв „аж на цю фазу італійці зможуть щось зробити: її поборювати“.

Пише „Ляворе Фашиста“: „Ми стоїмо тепер перед загрозою наїзду на більшість наших послистей на суші... Але здійсниться цей неозначений страх, почнеться друга епоха великого бою, в якій головну увагу має це, що ворог станує стопою на нашу землю.“

„Такий рух становить тільки початок його підприємств, бо він стоїть перед завзяттю, впертою боротьбою внутрі, далеко від своїх баз. Тоді, і доперва тоді, буде він могли сказати, що він уже стрінув італійського воюка, справжнього воюка, котрий буде боронити своїх піль, свого дому, свого життя“.

Інший італійський часопис, „Джорнале д'Італія“ пише, чому італійці не можуть піддатися аліантській пропаганді про безумовну здачу: мовляв, тому, бо вони знають, що такий рух у даній мент довів би до страхітливої війни на самій суші Італії.

„Італійці“ — пише цей часопис, „знають, що всяка спроба вицофатися з війни не вирятувала би їх від дальшого спустошення. Бо війна велася би далі між іншими воюючими державами, і італійська територія послужила би великим пробовищем, як це італійці мають на прикладі Північної Африки й Тунісу.“

„З той причини італійці, замість притягати на свою землю всі страхітливої війни, будуть воювати за знищення англо-саксонської сили, котра пробує висадити сили на їх півостров“. Наконці передовиця запевняє італійців, що аліантські армії ще не висіли на італійську територію, а потім запевняє їх, що висадження цих військ буде аліантів коштувати дуже дорого.

Головний аргумент цих статей пригадає наскрізь відому пропаганду нацистів, що лякає німців страшними наслідками аліантської перемоги в цій війні. Фашистська пропаганда в подібний спосіб протидіає заломанню італійського воєнного духа, страшаючи італійців, що навіть на випадок, як італійці виступлять з війни, німці від війни не відступлять далі

будуть воювати проти Аліантів, власне в Італії.

При кінці минулого тижня держави Осі мали знову один з правильних нервових нападів внаслідок аліантської війни нервів. Всі радіові стації гуляли пропагандою, що мовляв на Середземному морю незадовго заграють гармати, хоча рівночасно ці стації кось не могли погодитися на те, де саме має початися інвазія. Судячи з догадів осевих радіових коментаторів, мала би вона початися десь між Італією на півдні та Норвегією на півночі.

Велика частина цих „інформацій“ слухачам це властиво шукання за інформаціями збоку аліантських держав. Та Аліанти на такі гачочки ловитися не дають: одинока відповідь, яку вони дають на осеві шукання за інформацією, це правильне бомбардування ворожої воєнної машини та бомбардування Італії летючками.

Ворожі радіові авдіції прерізні. В деяких з них чути гістеричні остороги перед наближаючою інвазією; найкращу притоку для них становить скріплення бомбардувань при кінці тижня. В інших авдіцій ідуть нібито холодні перекошування, що інвазійні відділи Аліантів може потраплять виступаючи на беріг, але не потраплять удержатися на ньому.

Аліантські радіові знавці, що слідкують за осевою радіовою пропагандою, звернули увагу ще й на кольосальну мацу часу й енергії, яку пропаганда Осі присвячує заломанню домашнього фронту. Замітно наприклад, що граф Райшах, начальник найбільшої новинарської агенції нацистичної партії, жадає у статті відправити з відповідальних становищ усіх осіб, котрі не мають абсолютної віри в нацизм.

„У цю хвилину є на важних позиціях забагато знавців і занадто багато легковірних серцець“, пише він. „Активісти мусять тепер ділати, як зарпсжені громада борців. Мали партійні групи фанатиків потягнути інших своєю вірою“.

Радіо в Віші каже, що за всіма признаками атака має початися на Балкані, й пізнає по тих знаках, що всі приготівляно до інвазії вже покінчені. Римське радіо далі товче італійцям про загрозу інвазії: мовляв, година вибила; воно добаче велику концентрацію аліантських сил у північній Африці й на Середземному морю. Одно німецьке радіо бачить концентрацію ворога в Сирії, а з Тронему в Норвегії

ВЕЛИКА МУЗЕЙНА КАМПАНІЯ ПРОДОВЖЕНА!

Велика Музейна Кампанія була проголошена Зарядом Музею на місяці квітень і травень. Ціллю Кампанії було зібрати двадцять тисяч доларів на дуже конечні речі, щоби можна було Музей і Бібліотеку впорядкувати та поставити на відповідному рівні. Однак бажаної цілі не осягнулося. Кампанія не принесла навіть половини проголошеної суми. Чи маємо жаті статі? Чи маємо забути про Кампанію, про заклик, про потребу розбудови Музею, оставити все в спокою і капарити як досі?

Праця мусять іти вперед. Музей і Бібліотека мусять стати гордістю цілого українського народу. Це є бажання української суспільности в Америці.

До Заряду Музею наспіли листи з різних місцевостей і різних людей, а також в пресі відзивалися одиниці, що добре булоб Музейну Кампанію продовжити, бо місяці квітень і травень були тому неуспішними для Кампанії Музею, бо в тих місяцях велися кампанія на Червоній Хрест, закупуно бондів і тим подібне.

Радять, щоби продовжити Кампанію. Правду сказати, то й Заряд Музею носився з подібною думкою та однак поки кожні своїх думок не висказував, щоби скорше пізнати настрій загалу. А коли та справа вже навіть піднесена в пресі, в такому разі Заряд Музею проголошує продовження Великої Музейної Кампанії. На як довго? На так довго, як довго не збереться відповідної суми гроша. Суми, яка ко-

нечна для розбудови Музею й Бібліотеки. Чи то буде тривати місяць, чи два, а тої справи не треба легковажити, а трактувати серіозно і вповні піддержати, щоби можна потім збратися до відповідної праці.

Ще є багато одиниць, що не відповіло жертвами на листи, які вивислв Заряд Музею в справі Кампанії. Ще багато є парохій, товариств, що не прислали своїх жертв. Ще багато є місцевостей, в котрих не влаштовано жадного підприємства на дохід Музею і Бібліотеки. Тому Заряд Музею звертається з великим проханням до всіх парохій, товариств, до всіх щирих одиниць, щоби з нагоди Кампанії не жалували своїх жертв, а помогли по своїй змозі в розбудові музею й Бібліотеки. Час скоро минає, треба приступати вже до праці, а не буде можливо добре повести працю, якщо не збереться відповідної суми гроша. Тому всі як один підіпріть Музейну Кампанію, щоби імя кожного українця було згадуване в історії Музею й Бібліотеки. Щоби імя кожного братства, сестрицтва, клубу, було в списі добродійв Музею. Щоби імя кожної нашої місцевости не було звисне з того, що не відгукнулася на заклик Великої Музейної Кампанії.

Вишліть свої жертви негайно на адресу:

**BISHOP'S CHANCERY,
815 N. FRANKLIN STREET,
PHILADELPHIA, PA.**

**Заряд Українського Музею
і Бібліотеки в Стемфорді.**

Огляд Новин

(Подає Елмер Дейвіс, Директор Бюра Воєнних Інформацій).

Мало новин і багато чуток

Недавно я казав, що можуть бути періоди у веденні війни — довгі чи короткі — коли може здаватися, що нічого не робиться, хоч в той самий час будуть провадитися великі приготівляно. Періоди, коли може бути мало новин і багато чуток. Один з таких періодів маємо тепер.

Виглядає так, ніби німецькі провідники не відважуються на поважну акцію в Росії, доки не пізнають, де на західнім фронті збираються вдарити британці і американці — де коли і з якою силою. Гітлер не має такої сили як минулого року, щоби кинути в наступ на Росію. Має ще менше

доносьть запевнення, що інвазія почнеться правдоподібно від Норвегії.

ніж мав два роки тому, а ні в одному з тих років не міг він розбити росіян. Але як що він не нанесе тяжкого удару Росії цього року, він признає, що буде втрачена надія збити хоч одного з їх ворогів і що доведеться тягнути довгу, тяжку війну в надії знесилити, виснажити нас. Сумнівно, щоби нацистичні провідники відважились це казати своему народові, в Німеччині не дуже говориться про оборонну війну. Проте, якщо вони думають вдарити на Росію, вони мають то почати скоро. Кожний день чекання вкорочує період доброї для війни погоди, наближує до зими, а росіяни вічні доказали, що мають перевагу над ворогом.

Звичайно, що Гітлерові багато помоглоб, якби він знав де, коли ми і британці маємо напасти на нього на західнім фронті.

Деякі люди здається думає, що після заняття Пантелеїрії, ми зразу звернемося до іншого завдання, до наступу дебо не було. Але воєнні операції на широку скалю не організується так легко, особливо ті, які премієр Чорчил назвав „надзвичайно важкими сухоходними операціями“. Не треба нетерпеливості, як що інвазія не почнеться сьогодні чи завтра. Вона почнеться. Шодо того де і коли — про те багато чуток в повітрі. Багато тих чуток пускає ворог, який навмисне старається створити вражіння, що інвазія має наступити кожного дня. Це робиться на те, щоби викликати нетерпіння серед американців, британців та народів окупованих країн, щоби вони відупали на дусі, якщо інвазія відтається.

Деякі радіо-передачі „осі“ казали про день 22-го червня як про день інвазії. Ясно, це робилося на те, щоби пізніше казати, що союзники були змушені відклати інвазію.

AMERICAN HEROES

BY LEFF

Because he scaled the walls of the fortification at Kasha-Mehdia, French Morocco, and from that hazardous position diverted the attention of the enemy with his rifle fire, enabling our troops to enter through the main gates of the fort, Pfc. C. L. Mohler was awarded the Distinguished Service Cross. He risked his life for you. How many more Bonds and Stamps can you afford, to help him? Figure it out yourself.

Домашній Фронт

Покупців просить їздити в години, коли нема великого руху

В наслідок нових обмежень доставки малих пакунків в північно-східних районах, де є брак газоліни, Бюро Оборонної Транспорції закликає покупців, які мають самі нести свої пакунки, щоби користувалися громадськими транспортними можливостями в ті години, коли нема великого руху.

Згідно з новим розпорядженням, яке увійшло в життя з днем 18. червня, забороняється доставка малих пакунків, розміром менше як 60 цілих обсягу та менше ніж 5 фунтів ваги в районах, де бракує газоліни.

Як заявлю Бюро Оборонної Транспорції, громадські транспортні вози настільки обмежені перевозом робітників в певні години, що не можуть перевезити ще й покупців з пакунками. Тому закликається покупців, щоби всі вони помагали в тій справі.

Мешканці районів воєнної індустрії і робітники

Уряд звертається до мешканців воєнно-продукційних районів, щоби приїздили у свої доми поперх 600,000 переїзжих воєнних робітників, щоби воєнна продукція могла досягнути свого найбільшого розвитку.

Для налагодження мешкальної справи уряд використовує і приватні підприємства і громадські фонди в міру того, скільки має до розпорядження людської сили та критичних матеріалів, але цю справу не можна розв'язати без співпраці домовласників.

Більшість з 1,100,000 робітників, які певно переїдуть до центрів воєнної індустрії від липня 1943 року до липня 1944, повинні знайти приміщення у вже існуючих будинках. До того мусимо числити щонайменше 200,000 родин воєнних робітників та 400,000 самітних робітників.

Знова закликають цивільних не подорожувати без потреби

Бюро Воєнних Інформацій підкреслює знова, що зогладу на потребу транспортних засобів для воєнних потреб, кичче треба меншити подорожування цивільних осіб, яке в цей час все зростає.

Але про це говорить „вісь“, не ми. Не приймайте чуток надто поважно. Коли акція дійсно почнеться, американський нарід буде про неї чути.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Союзному полі таки ідемо вгору!

Є одна добра новина в нашому народньому життю: Хоч як тяжкі хвилини доводилось нам переживати, коли вороги визволення українського народу пробували нас обкидати болотом, то американські українці, що згуртовані біля нашого У. Н. Союзу видержали гідно у своїй вірі в чесність своєї народньої установи і тепер горді з цього, що ця наша установа та її орган, наша „Свобода“, так чесно й гідно виїшли з тих ворожих сітей, які на них пробували закладати. Ось це є і та причина, що У. Н. Союз навіть в найтяжчих часах краще розвивається ніж інші в добрих. З цього боку я радий, що наше ньюорське досі самостійне товариство „Теребовельська Поміч“ знайшлося тепер в Союзних ридлах як 391 відділ У. Н. Союзу. До цього часу так виглядало, що з теребовельського повіту є найменше членів в У. Н. Союзі, хоч в Нью Йорку й околиці є много родин з Теребовельщини. Так тепер, дорогі теребовляни, повітаймо щиро цей наш 391 відділ і вступаємо до нього громадно з цільми родинами.

І мило було мені прочитати в „Свободі“ з 2. червня допис з Милвил, Н. Дж., п. н. „Союзний прапор гороно“, який написав секр. А. Романюк. Такі дописи дуже приємно читати. А мені ще особливо, бо там є 347 відділ, організований мною і п. Матолічем ще в 1912 році. А тепер як там гарно розвинулось Союзове діло! Приєднування нових членів до У. Н. Союзу — це найкраща підготовка до його Золотої Ювілею, що зачнеться з днем 22. лютого 1944.

Василь Морозович.

ШУКАЮТЬ ЗА НОВИМИ ДЖЕРЕЛАМИ НАФТИ

„Хто матиме паливо, той виграє війну“, кажує військовий знавець. Тому нафтові компанії видають великі суми гроша за пошукуваннями нових теренів нафти. Як обчислює Д. Новлтон, резерви нафтових піль в Злучених Державах значно зменшилися, бо всюди добувають тепер нафти якнайбільше.

Дотепер добули в Злучених Державах 20 біліонів бочок так, що першу резерву обчислюють тепер тільки на 47 біліонів бочок.

Ось тому переводять студії над добуванням другої резерви, яка міститься багато глибше і треба переводити нові розкопки.

ЯКЕ ЧИСЛО РОБІТНИКІВ?

Число робітників в Злучених Державах, як подає Рада Національної Індустріальної Конференції, збільшилося в місяці квітні на 1,300 тисяч, так, що загальне число працюючих з кінцем квітня ц. р. дійшло до 60,900,000. Найбільше запотребовання робітників виказують фермери.

У ЦІ ЧАСИ, КОЛИ ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІ

в боротьбі проти тоталітарних диктатурів шукають способів мирної співпраці народів і держав, одною з книжок справді на часі є книжка про Україну, її минуле і сучасне:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ“ проф. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО в англійському переводі:

A HISTORY OF UKRAINE

By MICHAEL HRUSHEVSKY

СТОРИН 629 4 КАРТИ (мапи) PRICE \$4.00

Для замовлення виріжте нижній купон і зашліть зо замовленням.

ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ“, Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Посилаю осьтут _____ доларів моні-ордером (чеком) і прошу вислати мені _____ примірників Історії України проф. Михайла Грушевського в англійським перекладі.

Імя _____

Адреса _____

Місто _____ Стейт _____

ВЮЧАКИ.— Китайські „кулі“, що несуть величезні тягарі бурмським шляхом, задержуються на дорозі для відпочинку. Їх кауки мають у собі медичні причадади, харчі й амуницію для воюків на фронті Салвіну. Спочинаючи, вони спирають звичайно свої кауки на підвішні прив'язані до кауків.

НОТОГРАФІЯ

КОМПОЗИЦІЯ М. О. ГАЙВОРОНСЬКОГО

Фотостатичне видання рукописів. Українська Музична Накладня. 1942. Нью-Йорк, Н. Я.

Підручна Бібліотека Смичкової Оркестри (І. П. скрипка, віола, чело, бас і піано-директор).

ВИПУСК Ч. 15.

- 1) Таночок (Варіації на тему веселої пісочки „Борщик” (1936))
- 2) Коломійка Г-мажор (1933)
- 3) Жучок і Огірочки (Гайка) (1936)
- 4) Чернушко-душко (Гайка) (1931)
- 5) Гей, під явором (Жовнірська походова пісня) (1932)
- 6) Іхав козак за Дунай (1929)
- 7) Козаки йдуть (1934)
- 8) Елегія на скрипку сольно і смичкову оркестру (1920-1935)
- 9) Міжугет (1928)
- 10) Фуга на тему укр. нар. пісні „Загулявся козаченько на меду” (1938)

ВИПУСК Ч. 16.

Кольди на смичкову оркестру, можна (і вказане) співати враз з оркестром. 1) Бог предвічний. 2) Во Вифлеземі. 3) Бог ся раждає. 4) Возвесе-лімся. 5) Різдво (Лемківська коляда). Опр. 1934-1942

ВИПУСК Ч. 17.

- Опрацювання М. О. Гайворонського композицій інших авторів.
- 1) Стоїть гора високая. Тепер вже народна пісня до слів Глібова, а мелодія Сичинського. — Можна виконувати без або з співом. (1928)
  - 2) Коломійка: Визанка народних коломійок до співу Філ. Колесси. Обробка для самої оркестри (1929)
  - 3) Серенада Я. Лопатинського, до якої М. О. Гайворонський докомпонував другу частину. (1936)
  - 4) Старий танок (Куранта) з опери „Ноктури” М. Лисенка. (Опр. 1935)
  - 5) Колідака „Що то за предиво” Василя Барвінського. (Опр. 1941)
  - 6) Щедрик Миколи Леонтовича. (Опр. 1937)

ВИПУСК Ч. 18.

- 1) Там на горі сніг біленький. Виконання може бути: 1) на саму оркестру; 2) спів (загальний) супротивних голосів з орк.; 3) замість співу мелодію можуть грати мандоліни. (Опр. 1934)
- 2) Віє вітер (дуже поширена пісня [Падурі]). Опрацьована на унісонівний спів або мандоліни з оркестром. (1931)
- 3) Ой, в полі могила (нар. пісня) на сопран з орк. (1929)
- 4) Чом, чом не прийшов? (нар. пісня) на сопран або мандоліни з оркестром. (1933)
- 5) Ой, орле, орле (нар. пісня) на триголосовий хор (або мандоліни) з оркестром. (1935)
- 6) Ой, ти дівчино (нар. пісня) на саму оркестру або на орк. з співом тенора (перша частина пісні) і сопранів (друга частина пісні). (1933)

ГРЕЦЬКА ТРАГЕДІЯ. У таборі Мозеса Вела коло Суєзького каналу, що призначений для збігців з близького Сходу, знаходиться отьей малій грецькій втікач, на котрого обличчю висіпані труднощі й терпіння грецького населення під німецькою окупацією.

Здоровий і працездатний такий подорожчак раби звиробитник, у силі віку, коштів до 1000 мільреївс!) До такої ціни доходили невольничі-жінки. Діти й старі раби розцінювалися дешевше: по 50, 100, 200 мільреївс. Невільництво, що відзначалося особливо високою ціною, як породисті коні чи що.

Невольників вимірювали також на різні інші речі (земля, крам, домашні звірята, тощо), програвали в карти, заставляли як поруку за випозичені гроші і т. і. Головна невольницька праця — управа рілля, домашні роботи, чорна праця коло будівель, вкінці гаремні обов'язки. Кожний рабовласник, незалежно від свого родинного стану, уважав усіх своїх рабів за своєрідний гарем, який не тільки задовольняв його похоть, але ще і гірко працював на пана. Діти, що родилися від такого гаремного ладу, збільшували собою кадри невольників даного пана. Бразилійська невольниця ніколи не могла стати паненою в домі деспота, як то нераз траплялося з невольницями в Туреччині й у татар.

Через недостачу добрих доміг бразилійське панство уживало невольників як вичну худобу. Для цього існували особливі гамаки, що на кінцях мали спеціальні шпильки, в які впрядалося двох невольників; в гамак лягала пані, паненята або й старий пан; молодим нелицювало іздити в гамаках; вони подорожували верхи, побіч із несеними гамаками. В

1) Кошичний мільрейс рівняється 45-50 амер. центом. Нинішній бразилійський мільрейс має 1,000 раїсів і рівняється 11-13 амер. центом.

дорогих гостей” малу прогульку на отверте море. В часі прогульки бандити потихеньку спроваджували з покładu корабля всіх чоловіків у діл, а там вязали їх і кидали в жакливі підвали, з яких не випускали „дорогих гостей” аж до прибуття до якогось бразилійського порту, де продавали нещасних у неволю.

З жінками й підлітками та дїтьми бандити вже не церемонилися. Кожний з них, почавши від начальника банди, а скінчивши на кашоварі, брав собі одну або й кілька що найкращих жінок для власної втіхи на час подорожі до Бразилії, а решту зганяли в якийсь переділ корабля й пускалися з цілою силою до Полудневої Америки. Деякі з жертв кидалися з одчаю в море, але їх ловили гарпунами й запаковували до невольничьких переділів у кораблі.

(Кінець буде).

СИЛА АРМІИ ТЕПЕР А ПЕРЕДШЕ.

В першій світовій війні, каже Ч. Киттерінг, дивізія війська вживала 4,400 коней та 153 моторових возів, сили 3,500 коней. Разом дивізія мала тоді приблизно п'ятьогову силу, 8,000 коней. В теперішній війні така оама дивізія війська має 2,700 моторових возів, починаючи з двоколісників, а скінчивши на великих тенках, з силою 450 тисяч коней.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЬ — Піврічні збори Тов. ім. Дм. Вітовського, віл. 301, відбулися в неділю, 4 липня, в парохіальній салі, 1944 В. Ірі вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори. Контр. комісія здать звіт за півріч; маємо дуже важні справи до рішення, тому кожний член мусить бути привиний. Котрий член не буде на зборях, то заплатити 50 ц. карі, а урядник 1 дол. — За уряд: Л. Домашчук, предс.; К. Гавалічський, кас.; М. Горний, секр.

Випродаж Книжок

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ І ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ.

Бери Юрій: Плесом Амазонки (La Jangada). На укр. мову переклав М. Кошів. В двох частях. I і II часті. Опр.	\$2.00
Дудко Ф.: Гам. Оповідання.	\$ .35
Монквін Борис: Чорні Запорожці. Зимовий похід й остання кампанія Чорних Запорожців. Зі схемами й ілюстраціями. Опр.	\$1.25
Чайковський А.: Олонка. Опов. з життя холячкової шляхти. Брош.	\$ .80
Франко Іван: Лис Микита. З ілюстраціями.	\$ .60
Ф. С.: Бранець морського опришки. Іст. оповідання.	\$ .35
Чайковський А.: За сестрою. Оповідання з козацької старини з ілюстраціями, семе видання.	\$ .50
Чайковський А.: Побратим. Іст. повість. Опр.	\$1.00
Гребінка Е.: Чайковський. Історична повість. Опр.	\$1.25
Грінченко Б.: Соняшний промінь. Повість.	\$ .65
Георг Д.: Спомини з сербського фронту. Дивні пригоди австрійського воляка.	\$ .35
Дерлиця М.: В мліах. Повість.	\$ .40
Дежеліч В.: Софію вибрав. Історична повість з часів візантійського царства. Переклав М. Фірак. Опр.	\$1.25
О. Луговий: Визначне Жинотво України, бр.	\$1.50
Українсько-Англійська Кухарка (Cook Book).	\$ .75
Косач Юрій: Сонце в Чигирині. Повість про декабристів на Україні. З послівим і примітками М. Голубця. Брош. 50 п. Опр.	\$ .75
Короленко В.: Серед диких людей. Повість.	\$ .50
Ткачук В.: Сім чхія. Нарис.	\$ .40
Матісец В.: Зачарований годинник.	\$ .20
Опільський Юліан: Золотий лев. Оповідання.	\$ .30
Підмогильний В.: В епідемічному барачі. Нарис. Цей нарис молодого талановитого автора малює як неможна краще атмосферу, в якій живе сучасне покоління на Україні.	\$ .30
Поліщук К.: Гуляйпільський батюко. I—II Том. Опр.	\$1.25
Приймак Михайло: Кетини. Картина з Лемківщини.	\$ .10
Сімович Василь д-р: Грамматика української мови для самонавчання та в допомозу шкільній науці. В полог. опр.	\$3.50
Самчук У.: Волянь. Том I. Куди тече та річка. Брош.	\$1.50
Том II. Віяня та революція. Брош.	\$1.75
Том III. Батько і син. Брош.	\$1.50
Дойл К. (7 книжечок): 1. Душогубство в Абель-Грондж. 2. Пестра Стіжка. 3. Захований Клейнод. 4. Чоловік з Бізною. 5. Вітлий палець. 6. Шість Наполеонів. 7. Танцюючі фігури.	\$ .75
Дудко Ф.: Крвас життя. Оповідання.	\$ .20
Керуа Д.: З тавром убивача. Повість, переклав М. Лотоцький. Це книжка пригод благородного чоловіка, закінченного судьбою в дилку країни північної Канади.	\$ .80
Лепкий Богдан: Писання Богдана Лепкого, з портретом автора і з нарисом його літературної діяльності, написаним В. Вернивеюко. Том I. Вірші, том II. Проза. В полог. опр.	\$5.00
Левчицький-Нечуй Іван: Над Чорним морем. Повість. Опр.	\$1.50
Лотоцький А.: Куміль і меч. Істор. повість з кінця 15 і поч. 16 віку.	\$ .80
Мельник-Матвій Микола: За рідне гніздо.	\$ .25
Кобиланська Ольга: Царівна. Героїня-Наталяка-Верховичівна виступає тут „надлюдською” з презирством до мішанських інтересів, з великим аристократизмом духа та змаганням до повної еманципації пригнобленої жінки. Вона шукає собі чоловіка-таким же поглядів, щоб він її не пригнітив. Тому то відкидає обмеженого ордина, а знаходить собі ідеал в особі скромного д-ра Марка. В люксовській опр.	\$2.75
Кобиланська О.: За ситуаціями. Повість.	\$ .50
Нечуй Іван: Кайдашева сім'я. Повість. Опр.	\$1.25
Поліщук К.: Розпята душа. Оповідання з латишського життя.	\$ .20
Леонтович Р.: На прою. Повість з української старини.	\$ .50
Білозерський О. П.: На передодні. Іст. повість. Часть I і II. Брош.	\$1.00
Буздницький В.: Нерозлучні. Оповідання з другої половини XVII століття. Часть I і II.	\$ .80
Чайковський А.: Перед зривом. Історичне оповідання.	\$ .50
Бірак І.: Проти закону. Повість на тлі подій 12. віку.	\$ .50
Захаревич Ф.: Хлопська дитина. Повість.	\$ .40
Голубець М.: Рік грози і надії 1914.	\$ .50
Квсач Ю.: Тринадцята чета. Оповідання.	\$ .50
Купчинський Р.: У зворух Бескиду. Повість зі стрілецького життя. Бр.	\$1.00
Новіков О.: Прібой: Цусима. Перекл. з російського. Часть I і II. Опр.	\$2.50
Майрик Г.: Годем. Оповідання. Опр.	\$1.50
Свидницький А.: Любогорські. Сімейна хроніка. Опр.	\$1.50
Чайковський А.: Віддальчився. Опов. з козацької давнини. Брош.	\$1.00
Шевченко Т.: Гайдамаки з порт. автора і ілюстраціями. Брош.	\$ .50

* УВАГА: З причини малої кількості примірників, просимо замовляти тільки ці книжки, що є подані у повисій оголошенні. Замовлення разом з належністю слати до: P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

GIRL WANTED
Knowledge of bookkeeping and typewriting NECESSARY Ability to read Ukrainian preferred. Apply UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. 81-83 GRAND STREET JERSEY CITY, NEW JERSEY.

ЧИТАЙТЕ УКРАїнські КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН
І ОКОЛИЦІ
ОБСЛУГЕМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN FUNERAL HOME
433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАїнські ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шпирі і чесні
383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J.
Phone: Newark 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАїнський ПОГРЕБНИК
зарядку погребам по ціні та низькій як \$150.
ОБСЛУГА НАКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 6th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАїнський ПОГРЕБНИК НА ФІЛІАДЕЛЬФІО І ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАїнський ПОГРЕБНИК
Заливайтесь похоронити в БРОУК, БРООКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦІ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2548
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 Prospect Avenue, (cor. E. 166 St.) BRONX, N. Y.
Tel.: MEtrose 8-6877

ТАРЗАН, ч. 792. Полювання на чоловіка.

Тайні агенти, перебрані за мисливих і торговців, зайшли за Тарзаном навіть у глибокі джунглі.

Жадні гроша начальники змовлялися з чарівниками, як дістати в свої руки Тарзана, і дибитися нагороди.

Всякі бандити, що стрічались з ним, тепер обедналися, аби полювати на Тарзана як на звірку.

І власне на зустріч цієї маси небезпек виступив Тарзан спокійно й неустрашно.